

Post Views: 52

**HET TREUR-
EN BLYSPEL
VAN DE
NIEUWE
WERELD**

**OF: DE VAL VAN DEN
KONING DER ZWARTE**

OLIE, DE KOMST DER GOUDEN PRUIK, EN DE ARMADA DIE DE HEMEL MET IJZER VULDE

♪ *Terwijl de violen klagen en het continuo bromt,
ontvouwt zich het lot der koningen* ♪

In den jare onzes Heeren MDCCXXVI na de Geboorte des Zaligmakers, in eene eeuw die hare eigene grafrede reeds hield, lag het Koninkrijk Venezuela, eertijds een lusthof van zwart goud, thans een dorre woestijn van schulden en ijdele beloften. Het volk, in lompen gehuld en met tranen in de oogen, riep om brood; de schatkist gaapte ledig de hemel toe. Op den troon, zwaar van purper en schuld, zat **Don Nicolás Magnus**, bijgenaamd de *Vorst der Ledige Vaten en der Onuitputtelijke Beloften*, zijn gezicht rood van toorn en schaamte.

EERSTE BEDRIJF - DE HOFHOUDING DES HONGERS

Te Caracas, in een paleis waarvan de vergulde spiegels barstten van schaamte, zat de Koning, gehuld in een versleten purperen mantel, zijn kroon te groot en afzakkend over de ooren. Zijn handen beefden van woede terwijl hij de lege tafels aanschouwde. Rondom hem knielden de hovelingen, hunne buiken rammelend, hunne oogen neergeslagen in valse nederigheid.

Don Nicolás Magnus (*met luide, doch bevende stem, de vuist slaande op de armleuning van zijn troon, zijn gezicht vertrokken van razernij en angst*):

"O mijn getrouwe vazallen! Ziet hoe het volk morst en steunt als beesten in den storm! Doch vrees niet — geef hun brood, indien er brood zij, en spelen zoo luid als de bazuinen des Oordeels! Laat de violen

*schallen waar de ovenen
zwijgen en de magen knorren.
Want een vrolijk volk vergeet
zijn honger, en een hongerig
volk vergeet zijn koning niet —
of zoo hoop ik in mijn
wanhoop!”*

De Eerste Hoveling (*nedrig
buigende, met trillende stem en
tranen in de oogen van honger
en vrees, zijn handen
wringende*):

*“Sire, de pakhuizen zijn ledig,
de molens stilstaan als dode
harten, en de markten ruiken
naar wanhoop en opstand.”*

Don Nicolás (*verheffende de
scepter als een knods, zijn
oogen vlamvend van toorn,
doch zijn lippen bevend van
onzekerheid*):

*“Dan zwijge ook de waarheid!
En wie spreekt van brood,
diene gestraft met eeuwige
stilte. Want ik, Nicolás, ben de
bron van alle olie — en olie is
brood, en brood is olie, en
beide zijn oneindig... in mijn*

*dromen, ach, in mijn bittere
dromen!"*

*Ach, arme vorst! Die olie drinkt als wijn,
Doch nimmer dorst lest met de tranen
van zijn volk.
Zijn kroon glijdt, zijn hart beeft, en de
hemel zwijgt.*

TWEEDE BEDRIJF - DE GOUDEN VORST OVER ZEE

Ver over de baren, in het machtige Rijk der Vrije Staten, rees **Koning Donaldus Primus Aureus**, zijn pruik van goud glanzend als de zon, zijn stem donderend als de storm. Hij stond op zijn balkon, armen wijd gespreid, borst vooruit, vol arrogantie en hebzucht, terwijl hij het verre land aanschouwde als een prooi.

Koning Donaldus (met breed gebaar, lachend van zelfgenoegzaamheid, zijn vuist ballende in triomf):

“Mijne heeren! Zie dat land daar ginds, vol zwart goud en rode zonden! Zij durven ons tarten met hunne olie en hunne schaduwen. Maar ik, Donaldus, zal zenden eene armada zoo vreeselijk, dat de zee zelve zal beven en de golven zullen juichen! Laat de kanonnen spreken waar de tongen falen!”

DERDE BEDRIJF - DE ARMADA DER VERGELDING

En zie, de **Grote Armada der Vrije Staten** zeilde uit, een monster van hout en ijzer, de zeilen bold-end als de longen van den oorlogsgod:

- 12 linieschepen, elk met 74 zware kanonnen van 32 pond, brullend als leeuwen in razernij;
- 8 fregatten, snel als valken, elk met 40 lichte kanonnen;
- 4 bombardeerschepen, geladen met 1.800 ijzeren granaten, vol buskruit en toorn;
- 1.500 geharde mariniers, in rood en blauw, bajonetten glinsterend als duivels-tanden;

- De vlag der vrijheid wapperend als een mantel van pure arrogantie.

VIERDE BEDRIJF - DE NACHT DER BOEIEN

Bij het kriecken der morgenstond stormden zij het paleis binnen. Laarzen kloten op marmer; ketenen rinkelden als doodsklokken. De Koning stond op, zijn mantel vallend van zijn schouders in zijn haastige angst.

De Kapitein der Armada *(met donderstem, rechtop staande, zwaard getrokken, gezicht strak van plicht en minachting):*
"In naam van Koning Donaldus Primus Aureus, en bij de majesteit der Vrije Staten, arresteeren wij u, Don Nicolás, wegens handel in vergif, schaduw en verraad aan de wetten der natuur en der menschen!"

Don Nicolás (met trillende kroon, achteruitdeinzend, handen uitgestrekt in wanhoop, stem brekend van ongeloof en woede):

“Gij durft een gekroonde vorst aan te roeren? Ik ben de uitverkorene der olie! De hemel zelve heeft mij gezalfd — o gruwel, o verraad!”

Kapitein (koel glimlachend, zwaard laag houdend, stem vol ironie en superioriteit):

“De hemel zalfde u met olie, sire, doch de aarde zalfde u met cocaïne. En olie drijft schepen — doch cocaïne drijft slechts galgen. Uw kroon weegt lichter dan uw zonden.”

Don Nicolás (jammerend, op de knieën vallend, tranen stromend over zijn wangen, armen naar de hemel heffend):

“O gruwel! Mijn purperen mantel! Mijn schatkist! Mijn volk zal mij wreken — zij zullen

opstaan in vuur en toorn!"

Een Marinier (*fluisterend tot zijn makker, schouderophalend, met een wrange grijns, voeten schurend over de marmeren vloer, zich afvragend hoe trots zijn deerne thuis zou zijn over deze 'heldendaad'*):
"Wreken? Met wat, broodkruimels? Of met de echo van lege beloften?"

VIJFDE BEDRIJF - DE KROONING DER LEGE TROON

In Caracas werd haastig gekroond **Donna Delcy Regina Transitoria**, haar gezicht bleek van spanning, haar handen bevend terwijl zij de kroon aanraakte, zwoerend trouw aan een verbannen vorst en orde aan een chaotische natie.

*Wie regeert als de koning in ketenen zit?
Wie spreekt als de troon zwijgt in
doodsangst?
Het volk eet beloften bij ontbijt,
En drinkt illusies bij avondmaal, met
tranen als zout.*

SLOT - EPILOOG DER IJDELHEID

Zo leert dit treurspel ons, o lezer, dat rijken vallen niet door kanonnen alleen, maar door hoogmoed die de ziel verteert, afhankelijkheid die de geest kent, en het dwaze geloof dat zwart goud eeuwig vloeit als de fonteynen van Versailles. Koningen komen en gaan in pracht en val; de geschiedenis noteert hen met een wrange glimlach, terwijl de zee blijft zingen, onverschillig voor kronen, ketenen en tranen.

